

Covid-19-Aşılması hakkında bilgiler

Kısa ve önemli bilgiler

- 16 yaş üstündeki **yüksek risk altında olan tüm kişilere** sonbahar/kış döneminde Covid-19 aşılması tavsiye edilmektedir. Bunlar şunlardır:
  - 65 yaş üstündeki kişiler
  - 16 yaş üstündeki kronik bir hastalığı olan kişilere,
  - 16 yaş üstündeki Trisomie 21 hastalığı olan kişilere ve
- Özellikle yüksek risk altında olan kişiler aşılama sayesinde ağır bir hastalık seyrine karşı aylar boyunca korunmalarını artırabilirler.
- Hamileler**, doktorlarıyla yapabilecekleri bireysel bir görüşme sonucunda aşı elde edebilirler.

Neredeyse herkes zaten koronavirüsle temas etmiş ve bağışıklık sistemleri buna göre virüsle başa çıkmıştır. Aktüel mevcut virüs varyantları risk faktörü olmayan kişilerde görece hafif bir hastalık seyrine neden olmaktadır. Kapalı alanlarda temasların artması nedeniyle, koronavirüs daha güçlü bir şekilde dolaşıma girebilir ve dolayısıyla Covid-19'a yakalanma olasılığı artabilir.

Sonbahar/kış aylarında kimlerin aşılması önerilir?

Covid 19 aşılması, **yüksek risk altında olan** 16 yaş ve üzeri tüm **kişiler** için sonbahar/kış aylarında önerilmektedir. Özellikle risk altındaki bireylerde ağır hastalık ilerlemesi riski yüksektir ve bağışıklık korumasında düşüş yaşama olasılıkları daha yüksektir. Aşı, birkaç ay boyunca ağır hastalığa ve komplikasyonlarına karşı korumayı artırır.

Hangi kişiler yüksek risk altındadır?

- 65 yaş üstündeki kişiler
- 16 yaş üstünde olup aşağıda belirtilen kronik hastalıkların bir türünden mustarip olan kişiler¹:
  - Yüksek tansiyon
  - Kalp ve dolaşım sistemi hastalıkları
  - Diyabet
  - Akciğer ve solunum yolu hastalıkları
  - Kanser
  - Bağışıklık sistemini zayıflatan hastalık ya da terapiler
  - Aşırı kilolu kişiler (obezite, beden kitle indeksi BMI ≥ 35 kg/m²)
  - Böbrek yetmezliği
  - Karaciğer sirozu
- 16 yaş üstündeki Trisomie 21 hastalığı olan kişiler

Hamile olan kişiler için ne geçerlidir?

Hamile kadınlar, doktorlarıyla bireysel olarak görüşükten sonra aşı olabilirler. Aşılama bireysel vakalarda faydalı olabilir, çünkü birkaç ay boyunca hastalığın ağır seyrine karşı korumayı artırır. Mevcut virüs varyantlarında, enfeksiyon sonucu gebelik komplikasyonları veya erken doğum riski önceki varyantlara göre daha düşüktür.

Diğer halk kesimleri için geçerli olan nedir?

65 yaşın altında ve risk faktörü olmayan kişilerin tamamı için sonbahar/kış aylarında Covid-19 aşılması önerilmemektedir. Bu kişiler için aşı, hafif hastalıkla enfeksiyonlara karşı küçük ve kısa süreli bir koruma sağlar.

Bu nedenle, sağlık çalışanları ve bakıcılar için de aşılama önerilmemektedir. Ancak, bireysel değerlendirme ve kararın ardından seyri hafif hastalıkla enfeksiyon riskini bir şekilde azaltmak istiyorlarsa aşı olabilirler.

Aşılama hakkında bilgiler

Aşılamamanın zamanlaması:

Covid-19 aşılması için ideal zaman Ekim ortasıyla Aralık ortası arasındaki zamandır. Bu, son aşılamadan 6 ay sonra veya koronavirüs ile ortaya çıkan bilinen bir enfeksiyondan 6 ay sonra yapılabilir. Diğer aktif olmayan aşı maddeleri içeren diğer aşılar (örn. grip aşısı gibi) Covid-19 aşılmasıyla eş zamanlı, daha önce ya da daha sonra yaptırılabilir.

Aşı maddesi:

Aşılamamanızı varyantlara uyarlanmış bir mRNA aşı maddesini ya da Novavax'ın uyarlanmış proteinli aşı maddesini içeren bir aşıyla yaptırın. Bu durumda aşılamalarının daha önce hangi aşı maddeleriyle yapılmış olduğu rol oynamaz.

Önemli: Hamile ve emziren kadınlar ile bağışıklık sistemi ciddi şekilde zayıflamış kişiler bir mRNA aşısı ile aşılama yaptırmalıdır.

Alerjiler: Aşı bileşenlerine karşı alerjiniz olduğu doğrulanmışsa, bir alerji uzmanına danışın.

¹ Hastalıklara ilişkin ayrıntılı listeyi buradan temin edebilirsiniz: *Yüksek risk taşıyan kişilere ilişkin kategoriler*

Yan etkiler:

Her aşıda yan etkiler ortaya çıkabilir. Bunlar genellikle zayıf ya da orta derecede olur ve çabuk geçer.

Sıkça görülen yan etkiler, kolunuzdaki aşı olduğunuz yerde meydana gelebilecek reaksiyonlar, kızarma ve şişme ve de baş ağrısı ve yorgunluktur. Ayrıca kas ve eklem ağrıları ve titreme, ateş hissi ya da hafif ateş gibi genel semptomlar da ortaya çıkabilir.

Çok nadiren şiddetli yan etkiler görülür. Örneğin bazı kişilerde direkt aşılamadan sonra şiddetli bir alerjik reaksiyon ortaya çıkabilir. Şiddetli bir şişkinlik, kızarıklık, kaşıntı ya da nefes darlığı şeklinde baş gösterebilir. Nadir bazı durumlarda aşılamadan 14 gün sonra kalp kasında ya da kalp zarında iltihaplanma gözlenmiş olmakla birlikte bu çoğunlukla orta derecede olmuş ve iyi bir şekilde tedavisi yapılabilmektedir. Kalp kası iltihabının tipik semptomları göğüste ağrı, nefes darlığı ve şiddetli kalp çarpıntısıdır ve bu genellikle aşılamadan 2 hafta sonradır.

Başka yan etkiler de ortaya çıkabilir. Belirtiler farklı sürelerde devam edebilir. Covid 19 aşısından sonra ortaya çıkan ciddi veya beklenmedik semptomları lütfen bir doktora, eczacıya veya aşı merkezine bildirin.

Sağlık sorunları herhangi bir zamanda, bazen aşılamadan hemen sonra ortaya çıkabilir. Bu, aşılamamanın bir sonucu olmak zorunda oldukları anlamına gelmez.

Masrafı:

Tavsiye edilen bir aşı ücretsizdir ve aşağıdakiler için zorunlu sağlık sigortası kapsamındadır:

- yüksek risk altındaki kişiler;
- hamileler, doktorlarıyla yapabilecekleri bireysel bir görüşme sonucunda.

Bunun dışında kendinizi nasıl koruyabilirsiniz?

Koronavirüse yakalanma riskini başka önlemlerle azaltabilirsiniz, örneğin kapalı alanlarda maske takarak.

Bunun için "*Kendimizi koruyoruz*" adlı web sitesinden yararlanın.

Diğer Bilgiler

Infoline Coronavirus +41 58 463 00 00

→ [How does the COVID-19 vaccination work? | FOPH \(foph-coronavirus.ch\)](#)

→ [Frequently Asked Questions \(FAQ\) \(admin.ch\)](#)